

Protokół Kontrolny

Protokół z przeprowadzonej kontroli w Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN”, zleconej przez Komisję Rewizyjną Rady Miasta Lublin zespołowi kontrolnemu w składzie; Stanisław Brzozowski – przewodniczący i Piotr Gawryszczak – członek.

Po przeprowadzeniu spotkania z dyrektorem Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN” Panem Tomaszem Pietrasiewiczem i uzyskaniu odpowiedzi na zadane pytania przedstawiamy członkom Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublina niniejszy protokół pokontrolny.

Jak zapewne wiedzą radni członkowie Komisji Rewizyjnej w instytucjach kultury podległych Urzędowi Miasta Lublin w roku 2021 została przeprowadzona kontrola przez Wydział Audytu i Kontroli UM Lublin, która wykazała wiele nieprawidłowości w tych placówkach. Między innymi kontrola objęła również Ośrodek „Brama Grodzka-Teatr NN”. Na prośbę „Zespołu Kontrolnego” Pan Dyrektor Tomasz Pietrasiewicz przedstawił na piśmie **„Sprawozdanie z realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po przeprowadzeniu kontroli: w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej w 2019 i 2020 r. w Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie”**, który dołączamy jako załącznik do niniejszego protokołu.

Jak wynika z tego sprawozdania i z zapewnień osobistych Dyrektora zdecydowana większość zaleceń pokontrolnych została już zrealizowana, a pozostałe są sukcesywnie realizowane.

Działalność kulturalna Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie”, ma odmienny charakter niż w innych placówkach kultury finansowanych z kasy miasta, co podkreślał Pan Dyrektor podczas spotkania i co wynika z pisma **„Podstawowe informacje o Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN” i jego działalności”**, które również dołączamy jako drugi załącznik do protokołu kontrolnego. Placówka ta głównie bazuje na własnych pomysłach i zasobach, tworząc autorskie produkty kulturalne, edukacyjne i turystyczne (m.in. wystawy, oferty przewodnickie, wydawnictwo). Duża część programowej aktywności Ośrodka związana jest też z przestrzenią wirtualną i z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Szczególnie nowe technologie były swego rodzaju substytutem i narzędziem kontaktu wirtualnego z kulturą podczas ogłoszonej i odgórnie egzekwowanej przez rząd Pandemii Covid-19. Niewątpliwie spowodowało to znaczne ubytki wpływów finansowych do kasy ośrodka, a co za tym idzie do kasy miasta, z powodu znacznego spadku liczby turystów odwiedzających Lublin.

Co należy zauważyć i szczególnie podkreślić to, że wiele projektów ma kontynuację od lat, że wymienię tutaj tylko jeden z nich, czyli „Historia mówiona”.

Pewien niedosyt informacji odczuwamy jako zespół kontrolny dotyczącej działalności i spektakli „Teatru NN”. Wiemy tylko, że w 2021 roku zostało zagranych 25 przedstawień Teatru NN. Biorąc pod uwagę nienormalność obostrzeń sanitarnych możemy się domyślać, że więcej działa się w tzw. wirtualu, niż w realu.

Zważywszy, że do mnie Stanisława Brzozowskiego, jako radnego RM Lublin wiele osób kierowało uwagi odnośnie realizacji przez Ośrodek „Brama Grodzka-Teatr NN” projektów związanych z historią Żydów lubelskich, tzn. chodziło o zbytne akcentowanie według tych osób roli Żydów dla historii Lublina, wyraziłem te wątpliwości i zadałem pytania Panu Dyrektorowi w tej materii.

Jak wynika z Podstawowych informacji o Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie”, temat Żydów zajmuje 20 % całej działalności kulturalnej ośrodka, czyli piątą część. Pan Dyrektor stwierdził po prostu, że przecież Żydzi tu byli i to jest fakt historyczny. Poza tym trudno się dziwić, że instytucja szuka finansowania dla swojej działalności i sięga po środki akurat dostępne.

Z informacji podstawowych wynika, że dotacje z Unii Europejskiej wynoszą 1 568 500 PLN, w tym 578 500 PLN na projekty związane z dziedzictwem historycznym Żydów, a dotacje z MKiDN wynoszą 578 500 PLN. Większość instytucji kulturalnych i innych sięga po dotacje i granty, często utrzymując się z takiej działalności.

Moim zdaniem osoby zatrudnione w tych instytucjach nie muszą wiedzieć, że państwa oraz wielkie korporacje ponadnarodowe i ponadpaństwowe dzięki sponsorowaniu różnego rodzaju instytucji kulturalnych i organizacji pozarządowych wywierają korzystny dla siebie wpływ na opinię publiczną, czy na elity kulturalne danego kraju. Jest to element tzw. soft power, ale tak jak stwierdziłem to nie jest domena obywateli, tylko służb specjalnych i prowadzenia narodowej polityki kulturalnej i wykorzystywania soft power wobec innych, tylko do tego potrzebna jest odpowiednia strategia i pieniądze, a jakie pieniądze przeznacza nasz rząd na politykę kulturalną dla miasta Lublina to widać z powyższego zestawienia wpływów z dotacji.

Podsumowując należy stwierdzić, że kierownictwo Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN” usunęło większość wykazanych podczas kontroli nieprawidłowości i konsekwentnie wypełnia wszelkie zalecenia pokontrolne.

Można zgadzać się lub nie z linią programową Pana Dyrektora, ale nie można mieć mu za złe, że szuka wsparcia finansowego z dostępnych źródeł mając na celu przede wszystkim utrzymanie 65 osób zatrudnionych w trzech lokalizacjach. Każdy działa w konkretnej rzeczywistości i stara się do niej dostosować. Prawdopodobnie w sytuacji prowadzenia przez

państwo polskie świadomej, strategicznej polityki kulturalnej poprzez przede wszystkim stymulowanie tej polityki odpowiednim wsparciem finansowym, instytucje prowadzące działalność kulturotwórczą chętnie by taką strategię wsparły swoim działaniem.

Stenislav Brusovskiy

Tor - Pietrasienca

Piotr Gawyniad

Lublin, dnia 06 kwiecień 2022 r.

Sprawozdanie z realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po przeprowadzeniu kontroli: w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej w 2019 i 2020 r. w Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie.

Informacja co do sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych.

Zostały poprawione oraz zaktualizowane/uzupełnione przepisy wewnętrzne uwzględniające nieprawidłowości wskazane w wystąpieniu pokontrolnym np. polityka rachunkowości, instrukcja inwentaryzacyjna, instrukcja kasowa, zasady gospodarki magazynowej, regulamin zamówień publicznych, regulaminy najmu itd. Dodatkowo w przepisach wewnętrznych wprowadzono nowe regulacje w zakresie sprawnego zarządzania oraz mechanizmów kontroli zarządczej w tut. Ośrodku (polityka bezpieczeństwa informacji, regulaminy pracy zdalnej, procedura użyczenia sprzętu teleinformatycznego itd.). Dostosowano systemy operacyjne do nowych standardów pracy w zakresie obsługi programów księgowych, kadrowych, płacowych (zakupiono program COMARCH ERP OPTIMA). Zapewniono kontrolę i właściwy obieg dokumentów finansowo – księgowych (rzetelne sprawdzanie faktur przed dokonaniem za nie płatności pod względem merytorycznym, formalnie rachunkowym oraz ich zatwierdzenie - płatności dokonywane są terminowo).

W zakresie umów cywilnoprawnych wykonywane są działania dotyczące analizy każdej umowy przed jej podpisaniem w szczególności niepokrywania się z zakresem czynności bądź inną umową oraz dokumentowania wykonania/realizacji umowy zlecenia bądź umowy o dzieło.

Do przeprowadzenia/wykonania pozostało wprowadzenie nowego regulaminu wynagradzania, który na obecnym etapie jest poddany konsultacjom do Zakładowej Komisji Związku Zawodowego Inicjatywa Pracownicza przy Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie oraz dokończenie inwentaryzacji. Wspomniana inwentaryzacja została przeprowadzona co do istoty sprawy zgodnie z zaleceniami audytu (zakupiono urządzenie do znakowania przedmiotów oraz wszystkie operacje odbywają się w systemie operacyjnym środków trwałych wraz z ich amortyzacją). Do chwili obecnej wykonano spis z natury dla urządzeń i aparatów ogólnego zastosowania oraz środków trwałych oraz wyposażenia innych składników nisko cennych np. komputery, monitory, serwery, plotery, skanery oraz inne.... ze szczegółowym naniesieniem oznaczeń za pomocą kodów kreskowych i opisów np. numery seryjne, lokalizacja. W całości zinwentaryzowana została część dotycząca konta 20 wartości niematerialne i prawne.

W roku 2021/2022 wprowadzono 43 Zarządzenia Dyrektora z czego w roku 2021 w ilość 33 szt.

Obecnie sprawnie podjęto działania o objęcie tut. Ośrodka elementem ochrony Rządowej Tarczy Antyinflacyjnej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska.

Podstawowe informacje o Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN” i jego działalności

Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” prowadzi swoją działalność w trzech miejscach:

1. Brama Grodzka i przylegające kamienice
2. Trasa podziemna (wejście przy Trybunale) i Piwnica pod Fortuną
3. Dom słów (ul. Żmigród 1)
4. W Ośrodku zatrudnionych jest 65 osób.

W działalności Ośrodka widać odmienność realizowanych w nim programów od tego, co robione jest w innych instytucjach kultury. Przede wszystkim program Ośrodka nie ma charakteru impresaryjnego (tak jak w wielu innych placówkach). Bazując na własnych pomysłach i zasobach, Ośrodek stworzył autorskie produkty kulturalne, edukacyjne i turystyczne (m.in. wystawy, oferty przewodnickie, wydawnictwo). Duża część programowej aktywności Ośrodka związana jest też z przestrzenią wirtualną i z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

Opis programu

Ośrodek w pewnym sensie zaczął spełniać funkcje miejskiego „muzeum historii” miasta Lublina. Opowiada w dużej mierze o szeroko rozumianej historii Lublina, w szczególności dotyczy to:

- rozwoju przestrzennego miasta od jego narodzin,
- historii lubelskich Żydów,
- historii słowa drukowanego w Lublinie (m.in. drukarnie, księgarnie, książki),
- historii niezależnego ruchu wydawniczego („Spotkania”, prasa podziemna w Lublinie),
- lubelskiej kultury po 1945 roku (w szczególności poezja, literatura, teatr),
- okresu transformacji ustrojowej (np. wybory 4 czerwca, rodzenie się nowej rzeczywistości),
- Lubelskiego lipca i Solidarności,
- wydarzeń roku 1968 w Lublinie.

Program związany z dziedzictwem kulturowym lubelskich Żydów obejmuje około 20% działań i treści wytwarzanych przez Ośrodek.

Informacje dotyczące bieżącej działalności Ośrodka

1. Informacje dotyczące liczby zwiedzających Trasę podziemną i wystawę „Lublin. Pamięć miejsca”

- A. Wystawę „Lublin. Pamięć miejsca” w okresie od 1 stycznia 2021 do marca 2022 odwiedziło 1 185 osób. Zgodnie z przyjętymi w poszczególnych okresach reżimami sanitarnymi związanymi z pandemią, liczba możliwych do realizacji wejść na wystawę umożliwiała przyjęcie 5760 osób (oprowadzanie z przewodnikiem). Relatywnie mała ilość zwiedzających w stosunku do naszej gotowości ich przyjęcia wynikała przede wszystkim ze zmniejszenia ilości turystów zagranicznych (co aktualnie charakterystyczne jest dla całej branży turystycznej w Polsce). W ostatnim okresie przed pandemią 90% osób odwiedzających wystawę stanowili obcokrajowcy. W związku z pandemią w okresie od stycznia do czerwca 2021 Ośrodek wprowadził możliwość zdalnego zwiedzania wystawy on-line w wersji z przewodnikiem lub bez. Z opcji tej skorzystało dodatkowych 661 osób. W pierwszym kwartale 2022 r. wystawę odwiedziło 659 osób.

- B. Trasa Podziemna wróciła do działalności w formie na jaką pozwalały obostrzenia związane z Covid-19 latem 2021 roku, a od wiosny 2022, po kolejnym zniesieniu obostrzeń, rozszerzyła swoją działalność przygotowując się na powrót do formy zbliżonej do działania z okresu sprzed pandemii. W 2021 roku odnotowaliśmy 3 155 wizyt (w tym biletowanych, płatnych – 3095). W I kwartale 2022 ogółem 2018 osób.

2. Internet

- Rok 2021: liczba odsłon portali internetowych Ośrodka w ciągu roku: 2 692 521
- Rok 2021: liczba użytkowników portali internetowych Ośrodka w ciągu roku: 1 019 824
- I kwartał 2022: liczba odsłon portali internetowych Ośrodka w ciągu kwartału: 472 164
- I kwartał 2022: liczba użytkowników portali internetowych w ciągu kwartału: 214 936

3. Wolontariat, praktyki, staże

- 2021: 2 osoby z Ukrainy (jedna skończyła, druga zaczęła)
- 2022: 3 osoby z Ukrainy (w tym jedna kontynuuje), 2 Niemców, 3 osoby z Narodowego Centrum Kultury (staże w formule wolontariatu)

4. Działalność artystyczna

- W 2021 roku zostało zagranych 25 przedstawień Teatru NN.

Środki finansowe pozyskane przez Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” grantów w latach 1921–1922.

- 1. Dotacje na projekt utworzenia szlaku turystycznego „Zapomniany Kontynent” (Litwa, Białoruś, Ukraina, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry):**
 - Europeana Jewish Heritage Tours; grantodawca: Komisja Europejska, kwota dotacji – ok. 172 500 PLN (projekt trzyletni)
 - J-Ark: European Jewish Community Archive, grantodawca: Komisja Europejska, kwota dotacji – ok. 86 000 PLN (projekt trzyletni)
 - Interpretacja dziedzictwa w edukacji dorosłych – mobilność pracowników, grantodawca: Erasmus Plus, kwota dotacji – ok. 320 000 PLN (projekt dwuletni)
- 2. Dotacje na program archiwizacji zasobów Historii Mówionej:**
 - Archiwum Historii Mówionej – opracowanie i udostępnienie on-line najcenniejszych zasobów; grantodawca: MKiDN, kwota dotacji – ok. 550 500 PLN (projekt trzyletni)
- 3. Dotacje na program popularyzacji czytelnictwa (Dom Słów):**
 - Book=Life; grantodawca: Unia Europejska, kwota dotacji – ok. 990 000 PLN (projekt dwuletni)
 - Spotkania Typograficzne – Typolub; grantodawca: MKiDN, kwota dotacji – 28 000 PLN